

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
Esas No : 2018/2725
Karar No : 2020/717

TEMYİZ EDEN (DAVACI) : Demirşah Petrol Dayanıklı Tüketim Malları Elektronik
Gıda Ziraî İlaç Madencilik Turizm Teks. İnş. Otom. Nak.
San. Tic. Ltd. Şti.

VEKİLİ : Av. Alper Çabuk
Reşatbey Mah. Atatürk Cad.No:40 K:10 D:19
Seyhan/ADANA

KARŞI TARAF : **1- (DAVALI)** : Rekabet Kurumu
UETS Kodu: 35495-15945-49388 (E-Tebliğat)

VEKİLİ : Av. Halil İbrahim Alperen

2- DAVALI YANINDA MÜDAHİL : Total Oil Türkiye A.Ş.

VEKİLİ : Av. Mine Alağaç

Caferağa Mah. Nailbey Sok. No:19 - Kadıköy/İSTANBUL

İSTEMİN KONUSU : Danıştay Onüçüncü Dairesinin 28/12/2017 tarih ve E:2011/1357, K:2017/4468 sayılı kararının temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Rekabet Kurulunun (Kurul) 09/02/2011 tarih ve 11-08/160-52 sayılı kararının davacı şirkete ilişkin kısmının iptali istenilmiştir.

Daire kararının özeti: Danıştay Onüçüncü Dairesinin 28/12/2017 tarih ve E:2011/1357, K:2017/4468 sayılı kararıyla;

2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin 2. maddesinde, üretim ve dağıtım zincirinin farklı seviyelerinde faaliyet gösteren iki ya da daha fazla teşebbüs arasında belirli mal veya hizmetin alımı, satımı veya yeniden satımı amacıyla yapılan anlaşmaların dikey anlaşma olarak tanımlandığı, 5/a maddesinde ise, Tebliğ ile tanınan muafiyetin anlaşmalarda alıcıya getirilen belirsiz süreli veya süresi beş yılı aşan rekabet etmeme yükümlülüğüne uygulanmayacağı belirtilmiştir; bu kurallara göre konuyla ilgili sözleşmeler ile kira sözleşmelerinin tamamının tek bir dikey anlaşma olarak kabul edilmesi gerektiği; bu dikey anlaşmalar ile bayiye beş yıldan uzun süreli rekabet yasağı getirilmesinin, söz konusu dikey ilişkiyi grup muafiyeti kapsamı dışına çıkardığı; bunun yanında 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinde, anlaşmalardaki rekabet etmeme yükümlülüklerine veya bu yükümlülüğün anlaşmanın asli bir parçası olduğu hâllerde anlaşmanın tamamına yönelik olarak getirilen beş yıllık grup muafiyeti sınırına ilişkin olarak bir istisna düzenlendiği; bu istisnanın, "Alıcının anlaşmaya dayalı faaliyetlerini sürdürürken kullanacağı tesisin mülkiyeti arazi ile birlikte veya alıcı ile bağlantısı olmayan üçüncü

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
Esas No : 2018/2725
Karar No : 2020/717

kişilerden sağlanan bir üst hakkı çerçevesinde sağlayıcıya ait ise yahut alıcı bu faaliyetini sağlayıcının alıcı ile bağlantısı olmayan üçüncü kişilerden elde ettiği bir aynı veya şahsi kullanım hakkının konusu olan bir tesiste sürdürecektse, alıcıya getirilen rekabet etmeme yükümlülüğü, söz konusu tesisin alıcı tarafından kullanıldığı süreye bağlanabilir; şu kadar ki, rekabet etmeme yükümlülüğü, bu sürenin beş yılı aşan kısmı bakımından, sadece alıcının söz konusu tesiste yürüteceği faaliyetini kapsar." şeklinde olduğu; 2002/2 sayılı Tebliğ'in açıklanmasına ilişkin Dikey Anlaşmalara İlişkin Kılavuz'un 39. paragrafında ise, Tebliğ'in 5. maddesi ile getirilen bu istisnanın, "öncelikle ve özellikle" ilişkinin başlangıcından itibaren üçüncü şahıslardan aynı ya da şahsi haklar kapsamında taşınmazın kullanma ve/veya yararlanma hakkının alınması ve bunu müteakiben tesisin bizzat sağlayıcı tarafından işletilmesi ya da kullanma/yararlanma hakkı veren ile hiç bir bağlantısı olmayan şahıslarla bayilik ilişkisinin kurulması ile sınırlı olduğu; muafiyet kapsamındaki beş yıllık süre dolmadan; faaliyetlerin sona erdirilmesi, devralma vb. yollarla dikey anlaşmanın taraflarında değişiklik ortaya çıkması hâlinde muafiyetten yararlanılabilecek sürenin uzamasının söz konusu olmadığı belirtilmiştir;

Öte yandan, 18/09/2003 tarih ve 25233 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin 2003/3 sayılı Tebliğ'le, 2002/2 sayılı Tebliğ'e, "Bu Tebliğ'in yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmış olan anlaşmaların 2002/2 sayılı Tebliğ'de öngörülen grup muafiyetinden yararlanabilmesi için, bu Tebliğ'in yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl içerisinde yukarıdaki 1'inci madde ile getirilen değişikliğe uygunluğunun sağlanması gerekir. Bu süre içerisinde anılan anlaşmalara 4054 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinde öngörülen yasaklama uygulanmaz." şeklinde geçici madde eklendiği;

Aktarılan mevzuatın irdelenmesinden, dikey anlaşmaların, alıcıya getirilen rekabet etmeme yükümlülüğü süresinin beş yıla kadar olması durumunda Kanun'un 5. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca kabul edilen Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlanabileceği, anlaşma süresinin belirsiz olması ya da beş yılı aşması hâlinde, ilgili anlaşmanın grup muafiyetinden yararlanamayacağı, bununla beraber, anlaşmanın süresinin beş yılı aşmasına rağmen Kanun'un 5. maddesinin birinci fıkrasında sayılan koşulların tamamını taşıması hâlinde ise, anlaşmaya grup muafiyetinden bağımsız olarak bireysel muafiyet verilebileceğinin görüldüğü;

Dosyanın incelenmesinden, Kocaeli ili, Derince ilçesi, Dumlupınar mahallesi, 1377 ada, 46 parselde, üzerinde akaryakıt ve LPG istasyonu bulunan taşınmazın Total Oil A.Ş.'nin (Total Oil) eski bayisi olan Güven Petrol'ün mülkiyetinde iken, Güven Petrol'ün Total Oil'e olan borcundan dolayı icra yoluyla satışa çıkarıldığı, Total Oil'in alacaklarına mahsuben taşınmazı satın aldığı, Total Oil'in mülkiyetine geçen bu taşınmazın 2007 yılında davacı şirkete satıldığı, taşınmazın mülkiyeti eski malik Güven Petrol'e ait iken Total Oil'le bayilik sözleşmesinin mevcut olduğu, ayrıca Total Oil ile Güven Petrol arasında 1991 yılında tesis

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
Esas No : 2018/2725
Karar No : 2020/717

edilmiş yirmi yıl süreli intifa hakkı sözleşmesi, 1993 yılında da bunun devamı niteliğinde otuz yıl süreli intifa hakkı sözleşmesi imzalandığı, taşınmaz Total tarafından 2007 yılında davacı şirkete satıldıktan sonra 13/07/2007 tarihinde Total lehine yirmi yıl süreyle intifa hakkı tesis edildiği ve tapuya bu yönde şerh konulduğu, ardından 01/10/2007 tarihinde davacı şirket ile Total arasında beş yıl süreli akaryakıt bayiliği sözleşmesi imzalandığı, davacı şirket tarafından 14/10/2010 tarihinde Total Oil'e noter kanalı ile ihtarname çekilerek beş yılı aşan intifa sözleşmelerinin geçersiz olduğu, intifa hakkının beş yıllık bayi sözleşmesine paralel aynı süre ile yapılabileceği, bu nedenle 4054 sayılı Kanun hükümlerine göre 18/09/2010 tarihinden itibaren geçersiz hâle gelen sözleşmenin feshedildiği belirtilerek tapuda intifa hakkının fekkinin yapılmasının ihtar edildiği, bu ihtarnamenin bir örneğinin de Rekabet Kurumuna gönderildiği, söz konusu ihtarnamenin Rekabet Kurumu kayıtlarına 14/10/2010 tarihinde girmesi üzerine ihtarnamede yer alan hususlar ile ilgili ön araştırma yapıldıktan sonra alınan dava konusu kararda, "...Taraflar arasında 01/10/2007 tarihinde beş yıl süre ile geçerli olmak üzere imzalanan Akaryakıt Bayilik Sözleşmesi ve onunla bağlantılı olarak 13/07/2007 tarihinde tesis edilen intifa hakkından oluşan dikey ilişkinin 13/07/2007 tarihinden itibaren beş yıl süreyle Tebliğ'in sağladığı grup muafiyetinden yararlanabileceği değerlendirilmektedir." ifadesine yer verildiğinin anlaşıldığı;

Her ne kadar davacı tarafından 26/11/1991 tarihli yirmi yıl süreli intifa hakkı, 11/05/1993 tarihli otuz yıl süreli intifa hakkı ve 13/07/2007 tarihli yirmi yıl süreli intifa hakkı birlikte değerlendirilmekteyse de, 26/11/1991 ve 11/05/1993 tarihli intifa haklarının taşınmazın önceki maliki tarafından Total Oil lehine tanındığı ve bu intifa haklarına ilişkin süreler devam ederken Total Oil'in taşınmazın mülkiyetini kazandığı ve malik ile intifa hakkı sahibi sıfatlarının anılan dağıtıcıda birleştiği; bu bağlamda, hem intifa hakkı sahibi hem de malik sıfatını kazanan Total Oil için rekabet etmeme yükümlülüğünden söz etmeye olanak bulunmadığı; davacı şirket ile Total Oil arasında intifa sözleşmesinin 13/07/2007 tarihinde imzalandığı, söz konusu intifa hakkıyla daha önce tesis edilen intifa hakları arasında herhangi bir ilgi de kurulmadığı dikkate alındığında, davacı açısından rekabet etmeme yükümlülüğünün 13/07/2007 tarihten itibaren söz konusu olduğu, bu nedenle 2002/2 sayılı Tebliğ hükmü gereği anılan dikey ilişkiye beş yıl süreyle grup muafiyeti tanınabileceği anlaşıldığından, dava konusu Kurul kararında hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI : Davacı tarafından, davaya konu olaydaki intifa haklarının birbirinin devamı niteliğinde olduğu, 13/07/2007 tarihli sözleşmenin mutlak butlanla batıl olduğu ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMALARI : Davalı idare ve yanında müdahil tarafından, Danıştay Onüçüncü Dairesince verilen kararın usul ve hukuka uygun bulunduğu ve temyiz dilekçesinde öne sürülen nedenlerin, kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte olmadığı belirtilerek temyiz isteminin reddi gerektiği savunulmaktadır.

T.C.
DANIŞTAY
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
Esas No : 2018/2725
Karar No : 2020/717

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ NURAY AVCIOĞLU'NUN DÜŞÜNCESİ : Temyiz isteminin reddi ile Daire kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Danıştay dava dairelerinin nihai kararlarının temyizen incelenerek bozulması, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde yer alan;

"a) Görev ve yetki dışında bir işe bakılmış olması,

b) Hukuka aykırı karar verilmesi,

c) Usul hükümlerinin uygulanmasında kararı etkileyebilecek nitelikte hata veya eksikliklerin bulunması" sebeplerinden birinin varlığı hâlinde mümkündür.

Temyizen incelenen karar usul ve hukuka uygun olup, temyiz dilekçesinde ileri sürülen iddialar kararın bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

1. Davacının temyiz isteminin reddine,

2. Davanın yukarıda özetlenen gerekçeyle reddine ilişkin Danıştay Onüçüncü Dairesinin temyize konu 28/12/2017 tarih ve E:2011/1357, K:2017/4468 sayılı kararının **ONANMASINA,**

3. Kesin olarak, 16/03/2020 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Başkan
Hasan
GÜZELER

Üye
Ziya
ÖZCAN

Üye
Yalçın
EKMEKÇİ

Üye
Doç. Dr. Selami
DEMİRKOL

Üye
Bilal
ÇALIŞKAN

Üye
Turgay Tuncay
VARLI

Üye
Hasan
ODABAŞI

Üye
Yunus
AYKIN

Üye
Muhsin
YILDIZ

Üye
Hasan
ÖNAL

Üye
Bilge
APAYDIN